

2. Стан та вдосконалення методики обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством в контексті концепції сталого розвитку

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Вороніна В. Л.

*Полтавський державний аграрний університет
доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної
к.е.н., доцент*

У сучасній економіці хід глобальних процесів розвитку залежить, перш за все, від якості стратегічних компетенцій підприємств, галузей. Особливу роль відіграють галузі, що забезпечують населення країни продуктами харчування, серед яких однією з найважливіших є агропромислова галузь: розширення ринків збуту і скорочення імпорту сільськогосподарської продукції можливо за умови сталого розвитку підприємств даної галузі [2, с. 23].

Перспектива створення конкурентоспроможного аграрного сектора національної економіки та формування продовольчої безпеки держави детермінується забезпеченням зростання інноваційної активності в сільському господарстві, зокрема практичним освоєнням нових наукових відкриттів і розробок, впровадженням сучасних форм і методів організації та управління виробництвом.

Функціонування систем управління підприємствами галузі засновано в більшій мірі на інформації, якою володіє менеджмент і яка формується всередині підприємства [5, с. 175]. Комплексне забезпечення управління інноваційною діяльністю повинно містити нормативно-правове, методичне, фінансове, кадрове та інформаційне забезпечення. Найбільш значущим фактором у системі інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю має обліково-аналітична інформація, яка передбачає розумне поєднання показників і їх аналітичної інтерпретації в галузі планування, бухгалтерського та управлінського обліку, звітності, аналізу, контролю з метою забезпечення необхідними даними, реалізованими в системі управління поточних і стратегічних функцій і завдань.

Питанням обліково-аналітичного забезпечення інноваційної діяльності присвячені праці таких науковців, як І. Бланка, О. Бродкіна, Д. Дячкова, М. Зось-Кіора, Н. Краснокутської, І. Маркіної, Л. Нападівської, Н. Тувакової та ін.

Розробки зазначених авторів, безсумнівно, мають велике

теоретичне і практичне значення. Проте на сьогоднішній день питання особливостей формування обліково-аналітичного забезпечення інноваційної діяльності підприємств дотепер цілком не вирішені.

Проблеми формування обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством в цілому вирішуються шляхом його розвитку для кожної конкретної галузі управління: закупівель, виробництва, переробки та реалізації. Особливою областю управлінських завдань є таке поєднання розвитку всіх напрямків діяльності підприємства, яке забезпечує сталий розвиток його як цілісної бізнес-одиниці. З огляду на те, що масштабність бізнес-одиниці, тобто окремо взятого підприємства галузі, може бути будь-якою: від малого підприємства – до холдингу, від приватного – до акціонерного з часткою держави в системі управління, зміст обліково-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку буде відрізнятися системами показників, спрямованістю і рівнями інформації, системою норм і нормативів в плануванні, використанням міжнародних стандартів в обліку, змістом методичного інструментарію аналізу, процедурами контролю і т.д. [4, с. 77].

Слід звернути увагу на те, що для великих вітчизняних агропідприємств та їх інвесторів важливо оперативно відстежувати результативність інновацій за даними облікової інформації та володіти відповідними засобами контролю та аналізу отриманої інформації.

Безумовно, інноваційна складова в економіці агропромислового підприємства вимагає залучення додаткових фінансових ресурсів, що передбачає різні форми їх запозичення. При цьому потребують вирішення такі питання, як: нарощування вартості бізнесу та власного капіталу підприємств за рахунок ефективного розвитку основної діяльності; підвищення ефективності управління цією діяльністю, орієнтованою на стійке зростання ключових показників. Для правильного формування ключових показників, їх контролю та моніторингу, потрібно науково-організована система обліково-аналітичної інформації, що передбачає: реформування бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності та управлінського обліку – з метою відповідності його процесного підходу; внутрішньої звітності, яка забезпечує зв'язок показників бухгалтерського та управлінського обліків; розвитку бюджетування в системі виробничого і оперативного обліку; організації обліку на основі стандартів якості управління та вимог стандарту ризик-менеджменту.

Здійснення інноваційного прориву в сільськогосподарському виробництві вимагає чіткої методології формування облікової інформації та впорядкованої системи внутрішньої звітності щодо інноваційної діяльності підприємств. Інформація про доходи та

витрати інноваційної діяльності повинна відображатися в обліку в систематизованому вигляді [1, с. 57]. Необхідно створити єдину систему облікових регістрів і бухгалтерських рахунків для відображення результатів інноваційної діяльності; розробити методичні рекомендації обліково-аналітичного забезпечення в сфері інновацій. В аграрних підприємствах необхідно створити облікову модель надання інформації, яка б надавала своєчасну та достовірну інформацію для проведення економічного аналізу інноваційної діяльності. Відсутній стандарт бухгалтерського обліку, який би регулював та пояснював аспекти обліку витрат інноваційної діяльності, що значно покращило б ситуацію з отриманням інформації щодо витрат інноваційної діяльності. А також існують проблеми зі створенням внутрішньої звітності, без якої неможливо здійснювати аналіз та приймати відповідні рішення. Всі ці проблеми гальмують реалізацію сільськогосподарських інноваційних процесів.

Отже, для формування інноваційних програм в аграрній сфері слід удосконалювати обліково-аналітичне забезпечення, що забезпечить створення сприятливих умов для практичної реалізації інноваційного розвитку сільського господарства. Інформаційні системи бухгалтерського обліку сприятимуть формуванню самостійності й фінансової спроможності при впровадженні сільськогосподарських інновацій на місцевому рівні, сприятиме відтворенню економічного потенціалу країни та подоланню деформуючих тенденцій у галузевому та регіональному розвитку країни, створення конкурентоздатної продукції.

Список використаних інформаційних джерел

1. Вороніна В. Л., Зюкова М. М., Артеменко А. Є. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства як засіб ефективного управління його розвитком. *Економічний простір. Збірник наукових праць*. 2020. № 162. С. 57-63, 2. Зось-Кіор М. В., Калюжний С. О. Удосконалення системи управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 23-27, 3. Зось-Кіор М. В., Мірошніченко О. О. Розвиток інноваційного потенціалу аграрних суб'єктів підприємницької діяльності. *Агросвіт*. 2020. № 5. С. 3-10, 4. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Хорошко Д. Р. Управління інноваційним потенціалом як фактор стратегічного розвитку та конкурентних переваг підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. № 3 (26). С. 76-81, 5. Маркіна І. А., Семич Н. І., Дячков Д. В. Організаційно-економічний механізм управління інформаційним потенціалом підприємства. *Економічний форум*. 2016. Вип. 2. С. 175-181.